

Oslo Met - Storbyuniversitetet
Att.: Cecilie Wilberg

Postboks 4 St. Olavs plass
0130 Oslo

653681

HOVED

Vår saksbehandler/tlf.
Kyrre Johansen, 22037218

Vår ref.
17/4868
Deres ref.

Oslo,
4.05.2018

Vedrørende klage på avslag på søknad - prosjektnr. 275579

Viser til klage av 2. februar 2018 samt klagers kommentarer av 19. mars 2018 i forbindelse med Forskningsrådets vedtak om avslag på søknaden ”*REACH: Center for interdisciplinary research for qualities in Early Childhood Education and Care*”.

Forskningsrådets klageutvalg behandlet saken i møte 13. april 2018. I sak 2/3 ble følgende protokollert i klagesak 18/06/Samfunn og helse:

“Det vises til sakens dokumenter, herunder klage av 2. februar 2018 samt klagers kommentarer av 19. mars 2018.

I klagen blir det fremholdt at vedtaket om avslag er ugyldig på grunn av mangelfull begrunnelse for det vedtak som ble truffet, og at premissene og kriteriene for tildelingen ble endret underveis. Klager hevder at beslutningen om å tildele midler til to sentre endret premissene for utlysingen og den faglige vurderingen der programstyret la ekspertpanelets vurdering til side. Dette var spesielt problematisk når så mange som fem av de faste styremedlemmene var inhabile under søknadsbehandlingen. I tilknytning til dette fremholder klager også at et medieoppslag knyttet til programstyrets leder kort tid før beslutning om tildeling falt, bidrar til svekket tillit til beslutningen, selv om leder ikke tok del i selve vedtaksprosessen.

Forskningsrådet understreker i sin redegjørelse at ekspertvurderinger er veiledende for det besluttende styret, og at det var innenfor styrets mandat å ta den endelige beslutningen om tildeling av midler og å gjøre en selvstendig vurdering av søknadenes relevans opp mot helheten i satsingen. Forskningsrådet mener at det kom tydelig fram i utlysningen at det kunne tildeles midler til ett eller to sentre, og understreker at det var innenfor styrets mandat å ta den endelige beslutningen om tildeling av midler ut fra en selvstendig vurdering av søknadenes relevans for denne satsingen. Den endelige beslutningen om hvilke prosjekter som skulle få støtte, ble truffet etter at søknadene var vurdert opp mot hverandre også under denne synsvinkelen. Denne vurderingen ligger innenfor styrets faglige skjønn.

Forskningsrådet viser videre til at man forut for både skissebehandling og søknadsbehandling, så at flere av programstyremedlemmene ville være inhabile under beslutningen, og oppnevnte derfor settemedlemmer. Heller ikke styreleder deltok i behandlingen av skisser og fullstendige søknader, og han hadde ikke tilgang til verken skissene eller søknadene før styret tok sin beslutning.

Klageutvalget slutter seg til Forskningsrådets vurderinger av inhabilitetsspørsmålet og når det gjelder styrets kompetanse til å utøve et selvstendig faglig skjønn ved vurderingen av hvilke søkere som skal tildeles midler. Den avgjørelse som her ble truffet, var imidlertid såpass spesiell at det må stilles særlige krav til vurderingsprosessen frem til dette resultatet, og herunder også til den begrunnelse som skal utarbeides og foreligge samtidig med at endelig vedtak treffes.

I Forvaltningsloven § 24, første avsnitt, er det fastsatt at begrunnelse i sak om enkeltvedtak, som alminnelig regel skal gis samtidig med at vedtak treffes. I saker om fordeling av goder, kan imidlertid slik begrunnelse normalt unnlates inntil en part eventuelt ber om en slik. I søknadsaker til Forskningsrådet er det i tråd med dette, vanlig praksis at avslagsbrev ikke inneholder en utvidet begrunnelse for avslag på søknad, ut over det som fremgår av fagpanelets vurdering. Men i tilfeller som dette, der det forelå 3 søknader og der bevilgning ble gitt til de to andre søkerne enn den som fikk best faglig bedømmelse, burde Forskningsrådet vært nøye med å gi en utførlig begrunnelse sammen med avslagsbrevet for det valg som ble foretatt. Her skulle det fremgått hvorfor man foretok et så vidt usedvanlig grep som det var å fordele tildelingen mellom to av søkerne ut fra en arbeidsfordeling, uten først å informere den søkeren som fikk høyest karakter av ekspertpanelet om dette, og uten å gi denne søkeren mulighet til å komme med innspill om et tilsvarende opplegg der denne kunne få en rolle. I denne saken ble det først gitt en utvidet begrunnelse der det ble gjort rede for disse vurderingene etter forespørsel fra klager om en utvidet begrunnelse, en måned etter at vedtak var truffet.

I en klagesak som denne må Klageutvalget bedømme grunnlaget for vedtaket ut fra de vurderinger som var formulert og kommunisert på det tidspunkt vedtaket ble gjort. Det er derfor viktig hva besluttede organ protokollerte i sitt referat, for å unngå at det kan reises spørsmål om det som senere er uttalt er en "etterkonstruert" begrunnelse og således av mindre verdi.

Klageutvalget viser til at denne saken hadde en forhistorie og en ramme som tilsa at man var spesielt nøye med å dokumentere vurderingsgrunnlaget for det vedtaket som ble truffet. Flere av programstyremedlemmene ble vurdert som inhabile i behandlingen av denne søknaden, herunder programstyrets faste leder, og erstattet med settemedlemmer. Den faste (inhabile) styrelederen hadde gått aktivt ut med sin vurdering i denne saken i forkant av besluttede møte, noe som man måtte regne med ville bli opplevd som svært utfordrende for den søker som ikke fikk tilslag. I en slik situasjon er behandling av kontroversielle saker som denne ekstra utfordrende. Når besluttede organ velger å sette fagkomiteens vurdering til side, og velger en løsning som oppleves som uventet av i alle fall én av søkerne, blir det spesielt viktig at man utformer og protokollerer en tilstrekkelig begrunnelse. Her må det fremgå hvorfor man falt ned på en løsning der den søker som fikk den beste faglige vurderingen ikke ble tilbudt forskningsmidler til sitt prosjekt.

Klageutvalget finner på denne bakgrunn at det er usikkert om den faglige skjønnsutøvingen var tilstrekkelig bredt vurdert og begrunnet da vedtak ble truffet. Saken må derfor sendes tilbake til Forskningsrådet for ny behandling.

Vedtak: Programstyrets vedtak om avslag oppheves og saken sendes tilbake til Forskningsrådet for ny behandling.“

Følgende av Klageutvalgets medlemmer deltok i behandlingen av denne saken:

- Professor emeritus Jan Fridthjof Bernt, Universitetet i Bergen (utvalgsleder)
- Professor Ingvild Ulrikke Jakobsen, UiT Norges arktiske universitet
- Administrerende direktør Kari Nygaard, Norsk institutt for luftforskning
- Vice President Dagfinn Myhre, Telenor Research

Utvalget er gitt fullmakt av Hovedstyret til å opptre som endelig klageinstans i Norges forskningsråd.

Det gjøres oppmerksom på forvaltningslovens § 36, 1. ledd om rett til dekning av sakskostnader der et vedtak endres til gunst for en part:

”Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.”

Bestemmelsen er å forstå slik at det særlig er kostnader til advokat eller annen sakkyndig bistand som skal dekkes og ikke eget tap ved tidsspille eller godtgjørelse for eget arbeid. Krav om slik dekning må være fremsatt til Forskningsrådet senest 3 uker etter mottakelsen av dette brev.

Med vennlig hilsen

Klageutvalget i Norges forskningsråd

Kyrre Johansen
Sekretær for Klageutvalget

Kopi : Norges forskningsråd, Divisjon for Samfunn og helse v/ avdelingsdirektør Marianne Jensen
Norges forskningsråd, Divisjon for Samfunn og helse v/ spesialrådgiver Gunnlaug Daugstad